

Vaste Kamercommissie voor Binnenlandse Zaken
cie.biza@tweedekamer.nl

Datum	Ons kenmerk
5 juni 2024	DNGGZ/
Contactpersoon	Bijlage(n)
Joeri Redder-Veen (06-39837495) – deNLggz	
Rina Beers (06-13846484) – Valente	
Lex Staal (06-53914780) -Sociaal Werk Nederland	
Onderwerp	
Inbreng commissiedebat leefbaarheid en veiligheid	

Geachte Kamerleden,

Binnenkort debatteert u in het commissiedebat leefbaarheid en veiligheid met minister De Jonge. In deze brief geven Valente, Sociaal Werk Nederland en de Nederlandse ggz u graag enkele zaken mee. **Vraagsuggesties** aan de bewindspersonen zijn **cursief en dikgedrukt vermeld**.

Investeer in wonen

Momenteel voeren uw collega's van commissie justitie en veiligheid een parlementaire verkenning uit naar onbegrepen gedrag. Wat vanuit diverse organisaties uit het veld weerklinkt, zoals de ggz, maatschappelijke opvang en de zorg & veiligheidshuizen, is dat de samenleving een grote behoefte heeft aan woningen voor specifieke doelgroepen. Denk daarbij aan concepten zoals Skaeve Huse: permanente huisvesting met ondersteuning.

- **Hoe werkt de bewindspersoon samen met ambtsgenoten bij VWS, SZW en J&V aan het uitbreiden van dit soort vormen van volkshuisvesting? Op welke wijze gaat de bewindspersoon met zijn collega van VWS dit soort woningen en de noodzakelijke ondersteuning financieren?**
- **Hoe bewaakt de bewindspersoon dat hierbij ook voldoende woningen beschikbaar zijn voor kwetsbare doelgroepen met (mentale) gezondheidsproblematiek?**

Uitgelicht voorbeeld: Skaeve Huse

Skaeve Huse is een bijzondere vorm van zelfstandig wonen met ondersteuning voor mensen die door psychiatrische problemen overlast veroorzaken in een gewone buurt of instelling. Het lukt hen, ook na jarenlange begeleiding, niet om in een wijk zelfstandig te wonen. In 2005 introduceerde de Stuurgroep Experimenten Volkshuisvesting (SEV) het van oorsprong Deense concept in Nederland. In meer dan 12 gemeenten staan nu kleine woningen op een rustige locatie waar mensen permanent kunnen wonen. Zowel voor deze huurders als voor de wijken waar zij woonden heeft dit geleid tot verbetering van veiligheid en leefbaarheid. De druk op de inzet van de politie in wijken neemt af. Het draagvlak voor dit soort oplossingen is niet in alle gemeenten groot genoeg, terwijl deze concepten in de volkshuisvesting in veel meer gemeenten structureel moeten worden aangeboden.

Investeer in gezondheid en weerbaarheid van wijken

Versterk de leefbaarheid en veiligheid op wijkniveau door inzet van vroegsignalering. Niet enkel van schulden of betalingsachterstanden of verwaarlozing, maar ook op mentale ongezondheid. Zorg daarbij voor een integrale aanpak, gericht op alle bewoners van buurten en wijken. Denk daarbij aan programma's zoals 'Mental Health First Aid' en van MindUs: Check hoe jij een jongere kunt helpen met 'De Checkers' (<https://de-checkers.nl/>) of aan de samenwerking met woningcorporaties. Ook de inzet van bemoeizorg (openbare geestelijke gezondheidszorg) dient versterkt te worden door gemeenten

voldoende middelen toe te kennen via de Wet publieke gezondheid en de Wet maatschappelijke ondersteuning.

- **Welke activiteiten en wet- en regelgeving zet de bewindspersoon met zijn collega-bewindspersonen van VWS in om vroegsignalering in de wijken structureel te verankeren?**

Woondiscriminatie uitbannen

Mensen met een laag inkomen of een gezondheidsachterstand worden steeds vaker geconfronteerd met extra eisen om in aanmerking te komen voor een sociale huurwoning. [De 'Rotterdamwet'](#) geeft gemeenten en corporaties vergaande mogelijkheden om mensen met een laag inkomen te screenen.

De Rotterdamwet staat toe mensen die werkloos zijn of een bijstandsuitkering hebben uit te sluiten van vestiging in bepaalde straten en wijken. Verder eisen woningcorporaties bijvoorbeeld dat mensen geen schulden hebben of een lopende regeling voor schuldhulp, een verhuurdersverklaring, of zelfs een VOG voor mensen afkomstig uit de ggz.

Het idee achter de wet is onder meer dat de wijk een gemêleerdere samenstelling krijgt, wat de veiligheid zou bevorderen. Gedachte is dat met het weren van bepaalde woningzoekenden concentraties kwetsbare mensen wordt voorkomen. Daardoor zou een wijk niet overbelast raken.

Maar: uit geen enkel onderzoek is tot nu toe gebleken dat de Rotterdamwet een positief effect heeft op de leefbaarheid in wijken. Integendeel, het omgekeerde is het geval¹: inzet van de Rotterdamwet leidt tot stigmatisering van wijken. Het zorgt ook voor lagere huizenprijzen, die niet helpen een gemêleerd publiek in de wijk te krijgen. De wet levert daarentegen wel discriminatie op van mensen met een minimum inkomen.

- **Wilt u de bewindspersoon vragen wat hij gaat doen om de negatieve effecten van de Rotterdamwet tegen te gaan, gemeenten en woningcorporaties over deze effecten te informeren en de inzet van de wet te beperken?**

Tot slot

Wij wensen u een vruchtbaar debat toe en gaan graag nader het gesprek met u aan. Daartoe kunt u contact opnemen met Joeri Redder-Veen (jveen@denederlandseggz.nl / 06-39837495, adviseur public affairs de Nederlandse ggz) of met Rina Beers (rina.beers@valente.nl / 06-13846484, senior beleidsmedewerker Valente), of met Lex Staal (directeur-bestuurder Sociaal Werk Nederland (staal@sociaalwerk.nl / 06-53914780).

Met vriendelijke groet,

Esmé Wiegman
Directeur Valente

Jeroen Pepers
Directeur de Nederlandse ggz

Lex Staal
Directeur-bestuurder Sociaal Werk Nederland

¹ Zie: <https://www.omgevingsweb.nl/nieuws/rotterdamwet-schaadt-wel-degelijk-wel-stigmas-en-lagere-huizenprijzen-geen-verbetering-leefbaarheid/>